

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . . 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A családi értesítők.

(Vége.)

Ugyan tekintjük meg a hagyatéki és hadmentességi eseteket közlelőből.

Meghal egy atya és hátrahagy 5-6 kiskorú árvát. A jegyző a halálesetnek fölvétele alkalmából átúzen a paphoz, hogy állítsa ki az 5-6 kiskorú gyermek keresztlevelét, holott születésük napját még megközelítőleg sem tudja megmondani. Ilyenkor a papnak nem marad egyéb hátra, mint a születési anyakönyveket 20 évről átlapozni. Hogy ez milyen fáradságos és időrabló munka, azt lelkeszeink naponként tapasztalhatják annál inkább, minél nagyobb az egyházközösség. Ha ilyenkor a papnál megvolna a pontosan vezetett családi értesítő, akkor az ilyen munkát egypár perc alatt elvégezhetné és, ami a fő, nem történhetné meg, ami pedig most napirenden van, hogy egyik-másik gyermeket vagy feleséget az érdekeltek a haláleseti felvételnél rosszakaratulag kihagyják és költséges peruttra terelik.

A hadmentességi célokra kellő családi ívekkel még sokkal rosszabbul állunk, úgy hogy ilyenkor a tragikum és komikum érintkezik a papnak hivatalszobájában. Szinte nevelésnek mondhatók az esetek, ha nem volna olyan komor háttere. De nézzünk be a hivatalba! A pap megkérdezi a családi iv sűrűségét, hogy milyen idős?
 — Tudom is én? úgy hiszem, hogy jóval fölül vagyok az 50-en.

- Hát a felesége mennyi idős?
- Az asszony bizonyosan fiatalabb, mint én.
- Mikor esküdtek?
- Azt tudom, hogy télen volt, mindjárt azután, hogy a katonaságtól megszabadultam.
- Hány gyermekük volt?
- Volt vagy 5-6, de nem él több, csak ez az egy, akit kireklamálni akarok.

Ilyen és hasonló bemondásra kénytelen a pap a különféle anyakönyveket 50-60 évre visszafelé 2 firtét átböngészni és néha egész hetet ilyen mezdő munkával elharcolni. Ha azután megtevéd a szeme és egyetlen adat a sok közül nem vág a többihez, kezdheti megint újra. Ha ellenben kezénél volna a pontos családi értesítő, akkor az ilyen lélekölő munkát befejezhetné egy negyed óra alatt és nem fordulhatnának elő a következő, életből merített esetek, melyek a papot önhibáján kívül a törvény szigorának kerekéi alá sodorják s a megosalatás veszélyének mindenuntalan kiteszik.

Megtörtént, például, hogy egy atyának legidősebb fia tizenkét éves korában inasnak ment és hazájától messze földön letelepedett, anélkül, hogy születés helyén róla többé valamit is tudtak volna. Ugyanezen embernek volt még néhány leánya és a legöregebbnél egy 15 évvel fiatalabb gyermeke, akit ő a katonaságtól megszabadítandó, mint egyetlen élő gyermekét mutatott be és reklamált. A családos sikert, de a papot illetékes helyen, mint a csalásban bűnrészt, följelentették. Eleinte hivatalvesztéssel, majd súlyos pénzbüntetéssel fenyegették és csak ártatlanságának kitüntetésé után tudta magát kitisztázni.

Egy másik esetben a pap egy keresetképtelen apának kiállítja a családi értesítőt, hogy csak egyetlen fia van, akit aztán ki is reklamálnak. Azonban az öreg apa és a pap rövid idő alatt meghalnak. A jogcímvesztés fiú most az új papnak előterjeszti a régi családi ívet és ez mi rosszat sem sejtve, megerősíti azt. Ha most ez a pap besúgás útján rá nem jön a csalásra és a reklamáló bizottság előtt nem semmisíti meg ama hamis családi ívet: bizonyára keserű kellemetlenségek sújtották volna őt.

Mind a két eset lehetetlen lett volna, ha a papnak hiteles és pontos családi értesítők álltak volna rendelkezésére.

Az az ellenvetés, hogy hazánk ezer évig fenállt ilyen ívek nélkül, nem is érdemel figyelmet. Mert hiszen ugyancsak ezer évig megvoltunk hagyatéki eljárás és általános védkötelezettség nélkül is, holott ma ez is, amaz is érvénykedik,

mintegy posztulátuma a mai kulturállapotoknak. Hasonló sürgős szükségességgel lépnek föl az eddig nélkülözött pontos családi ívek is, és ha nehéz is a hosszú mulasztást utánpótolni, de végre is egyszer már e tekintetben is véglegesen kell gondoskodni a multtól és jövőről.

Jausz János.

Papválasztás és patronátus

(a volt distriktusban.)

Kifolyólag az adorzáni papválasztás esetéből, nyálábszámra érkeznek az ügy érdeméhez közel, vagy attól távol járó cikkek, s szükségessé teszik, hogy a különben szabad szó zsilipeit megszorítsuk.

A sok közül alább egyet, irójának kiváló egyéniségére tekintettel, s Adorzánra vonatkozólag is közlünk.

Azonban jelenleg nem az „Adorzáni kérdés“ tisztázása, hanem az a célunk, hogy a disputát az érdekelt nagy vidék rövid tájékoztatása végett, a vármegyei levéltárban összegbőngészett adatokkal átnézetesen bevezessük.

I.

A volt tiszai koronai kerület községei, u. m. Martonos, Ó-Kanizsa, Zenta, Ada, Moholy, Petrovosszelló, Ó-Becse, Földvár, Szent-Tamás és Turia, a m. k. pénzügyminiszteriummal 1870. évi február 26-án örökös szerződést kötöttek, melynek ötödik pontja így szól: „Elvállalja a kerület és a megjelölt községek mindazon tartozások fedezését és járulékok fizetését, valamint mindazon terhek viselését is, melyek az uradalomnak kegyuri jogából származván, eddig az uradalom által fedeztettek és viseltettek.“

Ezen szerződésből folyólag a nevezett községeknek egyrészt az egyház-kegyuri jog mikénti gyakorlására, illetőleg másrészt a patronusi teher mikénti viselésére vonatkozólag, jogerős megállapodásokat kellett létesítenie.

A vármegyei szervezetnek 1872-ben történt újjászervezésével kapcsolatos változások folytán, az ügy elhúzódtott egész 1873-ig, mikor is az újonnan választott alispán, Lovászi Mihály 1873. január 30-iki kelettel az érdekelt községekhez meghívót bocsájított ki, melyben azokat, illetőleg meghatalmazott képviselőiket, a fenti ügyben február 8-ra Adára, saját elnöklete alatt tartandó gyűlésre hívta meg.

Ezen gyűlésen felolvastattott a m. k. vallás-és közoktatásügyi miniszternek 1872. évi dec. 11-én kelt 9970. számú rendelete, melyben a községeket nyilatkozatra szólítja föl, hogy a kegyuri alapokat jelöljék ki s állapotjanak meg, hogy azokat községeinkint külön, avagy kerületileg együttesen akarják-e kezelni?

A többség kimondotta, hogy az alapokat a közös vagyonból százötven ezer firtban kikülöníti, ezen összeget a váltásághoz való hozzájárulási kulcs alapján elosztja, úgy hogy Martonos 14, Ó-Kanizsa 17, Zenta 28, Ada 16, Moholy, Petrovosszelló, Földvár 14-14, Ó-Becse 18, Szent-Tamás 15 ezer forintot kap s azt a később megalkotandó hitközségi képviselőlet megbízottai által kezelteti.

Ezen lényeges megállapodásokat a miniszter 14846/ex 1874. sz. a. jóváhagyta s az ellene felebbbözöket elutasította.

A vármegye közönségéhez intézett eme fontos okmány érdemleges része így hangzik:

Ami a kegyuri jog mikénti gyakorlását illeti: e tekintetben a volt m. kir. helytartótanács 1800 évi aug. 12-én 18836. sz. a. kelt intézvényével közzétett, azóta későbbi rendelet által meg nem változtatott, legfelsőbb elhatározás az irányadó, melynek értelmében a főgyházmegei hatóság az illető kegyur elébe hármas kijelölést terjeszt. Ami a lelkészválasztási, illetőleg a bemutatási jognak, kik által leendő gyakorlását és a kegyuri terhek viselésére megállapítandó pénzüsszegnek, vagyis a jövőd „kegyuri alapnak“ kik által s mi módon való kezelését illeti, e tekintetben, minden egyes községnek kihallgatása és a felbolyamodási jognak épségben tartása mellett az

íránt is nyilatkozzék a vármegye közönsége, vajjon a választási és bemutatási jog a politikai községeknek, mint ilyeneknek képviselőtestülete által gyakoroltassék-e? és a kegyuri alap is általok ily minőségben kezeltessek-e? Avagy az 1848. évi XX. t. c. 2. §-ában jelzett vallási egyenlőség és viszonyosság elvének szemmel tartása mellett nem volna-e célszerűbb és kivihetőbb, utóbb érintett ügyeket az egyes községekben már létező vagy e célból létrehozandó róm. kath. hitközségek képviselőitére hagyni? Magától értetlik, hogy utóbbi esetben, ennek megfelelőleg, ugyan csak a kath. hívek fognak kizárólag pótolni a teherviselési alap idővel netán támadó hiányait is és a kézi és igás munkákat vagy természetben teljesíteni, vagy pénzben megváltani, a politikai községek költségeinek minden további igénybe vehetése nélkül.

Ezen miniszteri intézvényre a vármegye közönsége az 1875. évi szept. 21-iki közgyűlésből 236. sz. a. feliratilag azon nézetet tolmácsolta, hogy az illető községekkel, mint akár a magánkegyurakkal szemben, a főpásztornak kandidáló joga ne legyen, hanem ők lelkészeiket teljesen szabadon válasszák s az érseknek csak bemutatásuk. Egyben javaslatokat tett a választás és vagyonekzés módjára nézve is. Azonban ezen javaslatok legfelsőbb helyről módosítottak, amint az alábbi döntvényekből következik.

Ugyanis 1877. évi május 19-én 11962. miniszteri sz. a. ezen királyi leirat érkezett:

Ő cs. és ap. kir. Felsége f. hó 7-én kelt legfelsőbb elhatározásával a volt 9 korona uradalmi községben a r. kath. egyházkegyuri jogokat oly módon adományozni méltóztatott, hogy a lelkész a kalocsai érseknek a fennálló szabályszerinti hármas kijelölése alapján a politikai község képviselőinek és elöljáróinak róm. kath. része és a róm. kath. hitközségi képviselőlet által választassék; továbbá, hogy a kegyuri teherviselési alap, az ebben idővel támadható hiányok pótlásának kötelezettsége mellett a róm. kath. hitközség által kezeltessek.

A vagyonekzésre vonatkozólag pedig 1877. évi nov. 14-én 28694. sz. a. ily szövegű miniszteri intézvény érkezett a vármegyéhez: „A kegyuri jogot gyakorló hitközségi tagok száma és a választás módja, a politikai hatóság kizárásával, a főpásztor hatáskörébe tartozik.“

Ennek képesében ama községek az érseki hatóság jóváhagyásával ellátott szabályrendeleteket készítettek s a kegyuraságot most aszerint gyakorolják.

Ennyit ama községek plébános választásáról és kegyuraságáról, a vármegyei levéltár hiteles adatainak alapján.

Ami már most az adorzáni papválasztást illeti, azt a jövő számban tekintélyes szakember nyilatkozatával fogjuk megvilágítani.

Az adorzáni kérdéshez.

II.

Anélkül, hogy csak legtávolabbról is beavatkoznai akarnék, azon ügynek érdemleges, a jog és történeti igazságnak megfelelő legombolyításába, melyet dr. Király Sándor a legközelebb lefolyt adorzáni plébános választás alkalmából e lapok hasábjain felemlített; legyen szabad ugyanitt teljes szövegében idéznem a nm. vall. és közokt. miniszter urnak, 1887. május 19-ről 11962. sz. a. kelt magas rendeletét:

„Ő cs. és ap. kir. Felsége a fennálló tiszai koronai kerülethez tartozott községek kegyurasága tárgyában hozott határozataimat és tett javaslataimat, f. hó 7-én kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben jóváhagyván, a kegyurijogot az említett kerülethez tartozott kilenc községben: nevezetesen Martonoson, Ó-Kanizsán, Zentán, Adán, Moholyon, Petrovosszellón, Ó-Becsen, B.-Földváron és Szt.-Tamáson az ott létező róm. kath. hitközségeknek oly módon adományozni méltóztatott, hogy a lelkész a kalocsai érseknek a fennálló szabály szerinti hármas kijelölése alapján a politikai község képviselőinek és elöljáróinak róm. kath. része, és a róm. kath. hitközségi képviselőlet által választassék, továbbá, hogy a kegyuri teherviselési alap az abban idővel támadható hiányok pótlásának kötelezettsége mellett a róm. kath. hitközség által kezeltessek.“

Hogy ezen rendelet, mely Ó Felségének legfelsőbb elhatározásával vagyon szentesítve, teljesen megfelel azon

még eddig teljes jögerővel bíró intézvénynek, melyet a Helytartótanács 1800. évben 18836. sz. a. kibocsátott, ezt talán mondanom sem kell. Ezen intézvény, ugyanis külön választja a magán kegyuraságot, továbbá a szab. kir. város és más városok kegyurasága alá tartozó egyházjavadalmakat, megállapítja ezeknek különböző betöltési módokat; de ugyanezen intézvény sértetlen épségben fentartja az utóbbi javadalmakra vonatkozólag az illető megyés püspöknek hármias kijelölési jogát. — Ehhez mérten éltek és élnek a megyés püspökök a hármias kijelölési joggal akkor is, ha a magas kincstár, mint kegyuraság alá tartozó javadalom törvényes módon íresedésbe jött, vagy jön. — Ez tehát általános eljárás, mely az általános intézkedésnek megfelel.

A fennidézett miniszteriális rendelet, mely Ó Fel-ségének, mint legfőbb kegyurnak legmagasabb elhatá-rozásával vagy szentesítve, irrevocabilis; különben pedig érdemleges felelet Bács-Bodrogh t. e. megyék kö-zönségének 1875. évben szept. 21-én és folytatódóan köv-ekező napon tartott közgyűléséből a 236. sz. a. fel-terjesztésére, melyben több honi törvényekre való hi-vatkozás mellett a megye közönsége a volt tiszai kor-kerület mondott községekben a plébános választást olyképp kívánja gyakorolni, hogy saját lelkészeit bár-minemű kijelölés nélkül megválaszthassák, és hogy a megyés püspök az ilyképpen megválasztott lelkészt, ha ellene valamely kanonjogi akadály fenn nem forog, lelkészi hivatalában megerősíteni köteles legyen.

Hogy az érsek hármias kijelölési jogának mellő-zésével megejtendő lelkész választás, a fenti felterjesztés után és indoklás dacára meg nem engedtetett, és meg nem engedhetetett, az a 1962. sz. miniszteriális rende-letből napnál is világosabban kiderül.

A megye közönségének azon indokolt véleményét és óhaját azonban, hogy a plébános választási jog ne a politikai község, hanem a politikai község róm. kath. vallású képviselői és előljárói, és a róm. kath. lakosság választottjaiból alakult egyház községek képviselői által gyakorol-tassék, e véleményét a megyei közönségnek, indokainál és a dolog természeténél fogva a nm. miniszter ur is jóváhagyta.

Mindezeket figyelembe véve, szerény véleményem és felfogásom szerint alig okozhat nehézséget azon kér-désnek minden jogos érdeket kielégítő megoldása: mily eljárás követendő plébános választás alkalmával a fenti kilencz hasonló természetű községekben? Régi jogelv az: Hasonló ténnyekkel szemben, hasonló törvények érvényesek.

Figyelembe vehető még, — e kérdés jogi megfajtá-sán kívül — azon méltányosság, előzékenység, mellyel e megye főpásztorja a hármias kijelölési jogát gyakorolni szokta.

Megszűnik tehát minden nehézség, ahol a törvényes intézkedés szolgál irányul, de mihelyest ettől eltérünk, tárva nyitva áll ekkor a sokszor nehezen orvosolható bajoknak Pandora szelencéje. És mi katolikusok és magyarok kívánhatjuk-e ezt?

L. M.

Hírek.

A megürült bajai kir. közjegyzői állásra helyettesül a szegedi közjegyzői kamara Salamon Dénes zentai kir. közjegyzői helyettesét nevezte ki.

A m. kir. pénzügyminiszter Császár Julián helybeli adófelügyelőségi III. oszt. számtisztet a II. osztályba léptette elő.

A vármegyei építőmestereket vizsgáló bizottság elnöke Hoffmann Frigyes kir. főmérnök, tagjaivá pedig Gergurov Milán városi, Jeney Mihály s Kikindai Aladár királyi mérnökök, végül Ulrich Vince ácsmester nevezettek ki.

Vármegyénk területére borászati vándortanítóvá Rácz Sándor neveztetett ki Szeged székhellyel.

Képviselőjelölések. Szabadkán az ottani második kerület polgárai a Hungária szálló nagy termében képviselőjelölés céljából gyűlést tartottak, melyen Varga Károly elnöke mellett mintegy 800 választó jelent meg s egyhangulag Törley Józsefet, a szabadkai születésű fővárosi pezsgőgyárost jelölték ki; Törley megjelenvén, a kijelölést viharos éljenzés közt szabadlevélpárti programmal elfogadta. Megválasztását a volt Mukits-párt bizonyosnak tartja.

Piknik. Néhány zombori uri család szombaton este a „Vadászkürt”-ben rendkívül kedélyes pikniket rendezett. A rendezőség élén Schmausz Endre vármegyei alispán állott, a háziasszonyi tisztet meg Dobák Béláné, Mihályi Jánosné és Szemző Gyuláné urnok teljesítették fáradhatlan buzgósággal és mindenkit lekötözölő szíves-séggel. A sikerült mulatságban a háziasszonyokon kívül a következő hölgyek vettek részt: Apáthy Józsefné, Babics századosné, Bittermann Nándorné, Dömötör Pálné, dr. Drakulics Pálné, Fülöp Kálmánné (Sztanisicsról), Gräff Nikázné, özv. Karvázy Domonkosné, Késmárky Béláné, Koczár Zsigmondné, Kohut Henrikné, Maximovits Szilárdné, Poppovics Dusané, Roheim Károlyné, Sándor Béláné, Schaffner Károlyné, Schlagetter Gyuláné, Schmausz Endréné, Schmidt századosné, dr. Vadas Kálmánné, Váro-sy Károlyné (Verbászról), Vukicsévs Katinka és Weindl Mórné (Apatinból), — továbbá Bittermann Hermin, Fern-bach Anna, Fülöp Gizella és Regina (Sztanisicsról), Har-likovics Róza (Szávaeről), Késmárky Ilona, Lesczinszky Mariska (Debrecenből), Mihályi Bella és Irma, Mikose-vits Mariska (Zentáról), Paukovics Blanka (Bajáról), Sándor Erzsike, Schaffner Angela, Tessényi Flóra és Vilma, Turkovics Vilma (Futtakról), Weindl Adél és Anna (Apatinból). Tánoló férfiakban, kik között a ka-tonatiszták szép számmal voltak, ez egyszer nem volt hiány. Nem hagyhatjuk említés nélkül a társalgó szoba gyönyörű berendezését, mely Valerián közös hadsereg-beli ezredorvos keleti szönyegekkel és egyéb tárgyaiból került ki. A szép társaság fesztelen jó kedvel reggeli 8 óráig volt együtt és vasárnap este „morzsa-bál” címen folytatta a mulatságot.

Közgyűlés. A zombori önkéntes tűzoltó-egylet, folyó évi március hó 4-én, d. e. 9 órakor, a város háza nagyermebeu közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. A főparancsnok évi jelentése. 2. A parancsnokság jelentése a zászlószentelési ünnepélyről. 3. A pénztáros évi jelen-tése. 4. A számvizsgáló bizottság jelentése az 1887. évi számadásokról. 5. Költségvetés az 1888. évre. 6. Egyéb esetleges indítványok. 7. Számvizsgáló bizottság válasza. 8. Tisztújítás.

A zombori takarékpénztár vasárnap tartotta közgyűlést Sándor Béla főispán ur elnöke alatt. A dívidenda részvényenkint 50 firt 80 kiban állapított meg, jöteknöveclára 300 firt, jutalmakra 414 firt 55 kr fordították.

Halál véletlenségből. Pekanovits Iván, nyugot-gradina szállási gazda, a napokban egy pisztolyt szemlelgetvén, az véletlenségből elült s a lövés az előtte álló Kolits Mihályt találta, úgy, hogy egy pár nap múlva belehalt.

Szenzáció fizetése képtelenség adta magát elő városunkban szombaton este. Ugyanis Jagerovits Szve-tózer egyik legnagyobb rőfőskereskedőnk boltjában a helybeli pénztintézetek s utánuk a többi hitelzők is fog-lalásokat eszközöltek, úgy, hogy a régtől fennálló üz-letnek megmentését alig tarthatni lehetségesnek.

Diszes esküvő f. hó 14-én Keszthelyen, hol nagyjásai Tantossy Sándor honvédhuzár hadnagy, dan-dárparancsnoksági segédtszít vezette oltárhoz bajsai Vojnics Géza honvédhuzár százados és szabadkai bir-tokos leányát, Annát. Az esküvőt ebéd követte Vojnics Géza házáján, a mely után a fiatal pár a fővárosba utazott.

Helyesbítés. A bács-almási takarékpénztárnak lapunk 14-ik számában foglalt közgyűlési meghívójából kimaradt az 5-ik pont, mely szerint „az igazgatóság is megválasztandó lesz 3 évre”.

Ipartestületünk e hó 12-ére kitűzött köz-gyűlést a tagok felének meg nem jelenése miatt e hó 19-ére naponta el azzal, hogy most már a jelenlevők fognak határozni. Erről plakátokon nemesak az iparosok vehettek tudomást, hanem a nagyközönség is. Azonban az alapszabályok a névszerinti meghívást írják elő, még pedig 8 nappal előre; és ezen valóban mellékes tekin-tet állítolag figyelmen kívül hagyott. Így történt, hogy a kapitányság, mint iparhatóság, egy, állítolag későn meglítt iparosnak panaszára, az ipartestületi közgyűlést dacára, hogy vagy 200 iparos volt jelen, főlöszlatta.

Figyelmeztetjük építési vállalkozóinkat, hogy a helybeli m. kir. építészeti hivatal február 25-én egy bővebb felvilágosítást nyújtó versenytárgyalást fog a Baján még ez év tavaszán felépítendő guboraktár mun-kálataira nézve hirdetni. A tárgyalás március első nap-jaiban fog a hivatal helyiségében megtartatni.

Gyászír. Markovits Mihály és neje szül. Trischler Anna a maguk és leányuk Teréz, továbbá idős Trischler X. Ferenc, valamint a nagyszámú rokonság és barátok nevében is megtört szívvel jelentik felejtethen kedves leányuknak, szerető testvér, unoka, jó rokon és barátónak Markovits Mariskának hosszú és kínos szen-vedés után folyó hó 16-án éjjeli 11 órakor 24 éves korában történt gyászos elhunytát. A felejtethen elhunyt temetői a róm. kath. vallás szertartása szerint folyó hó 18-án d. u. 4 órakor fognak örök nyugalomra helyez-tetni. Az engedszől gyásznapra pedig f. hó 20-án d. e. 9 órakor fog a Mindenhatóknak bemutatatni. Zomborban, 1888. évi február hó 17-én. A béke angyala virasszon a porladzó drága hamvai felett!

Kommenov Nikola, sztanisiesi lakos, a na-pokban két birkáért nagy hőstettet követett el. Foga-dásból ugyanis a krusevici uton levő hidig, mely Sztan-isiesztől mintegy negyedórnyira fekszik, a fagyos és hóval fedett kocsitton meztől kigyalogolt és vissza is jött, és e hős tettetért két birkát és — két közsvényes el-fagyott lábat kapott. A béregi kányaevo sokak hőstette óta nagyobb vitézséget nem olvastak a „Bácska” olvasói.

Elemek harca. A esütörtöki hajnali vonat némi szélben ugyan, de gyanutlanul indult el Zombor felé. Alig közeledett Tavankúthoz, már minden untalan meg kellett állnia a legyőzhetlen tömegű hófúvások miatt. De azért Tavankútról is elindult, még pedig kettőzött gőz-erővel. Azonban alig ért el a legközelebbi őrházig, vég-kép megfenekelett a hóban. Az utasok rémülve ugráltak az ablakokhoz s borzadályos gyönyörrel nézték a ter-mesztetnek kívül dühöngő panorámáját. A féktelen éjszka-keleti szél a teleskai dombok fagyos hófödélét föltépte s a szemesesen összejegedelett kásaforma havat tenger-szerűleg hőmpölygő hullámokban esapkodta a vihar őrtől marka a megakadt vonat kerekéi közé. Bent a szaka-szokban, ugy fűtült-sívitott a szél, mintha nem is vol-nult volna fődél alatt. Az akadály legyőzésére fordított kísérletek mind meghiúsultak s a megakasztott gőzpa-ripa tetetetlen prüszögéssel viselte szögyenét. A vonat-vezető vészjelet adott Szabadkára, melyből azonban azt, hogy mihamiért bennünket, ott ki nem vehették. El is jött csakhamar egy óriási gőzmozdony, egyik kocsin munkásokat szállítva, a másikon pedig vasuti szakem-bereket hozva segélyünkre. Ott volt két mérnökön kívül Szigethi ellenőr, dr. Patek Jenő vonatörvos, Komjáthy forgalmi tiszt, a fűtőházi főnök stb. Az első terv az volt, hogy vonatunkat elült huzatva, hátul tolatva, áttörhetni vélték a lavinákban. E terv nem sikerült. Visszavinni Szabadkára nem akartak bennünket; pedig ez lett volna még a legjobb megoldás, és bizony sikerült volna is. Mert lehetetlen, hogy egy vonat, mely félórával előbb képes volt áttörni néhány órai hófúvatagot, az félóra múlva már a részben megtörtött uton el ne haladhatott volna. E tervre azonban a szakértők azt mondták, hogy miután a később jött gép után két vagon van kap-csolva, s így visszafelé ezek menendők előre: tehát könnyen kikislástól lehet tartani. Ekközben mulott az idő, elérkezett a dél s nem volt mit enni. A legköze-lebbi őrházban drága pénzen egy-egy szelctke stít szá-lonnát s kenyeret ebédeltünk. Ekközben egyre adogálták a vasuti urak Szabadka felé a vészjeleket, hogy majd arra kapnak hőkeket, mely kiségit bennünket a hinárból. Ez azonban — bizonyára a hőkeknek másoldali elfog-laltsága miatt — nem sikerült. A szél egyre veszteteb-ben dühöngött s a délutáni órák beálltával előre vetette borzalmait a közelgő éjszaka. E sorok írója azt indít-ványozta, hogy gyertünk be gyalog a másfél órányi tör-tetés után elérhető bajmoki induló házig. Egy bécsi ur s dr. Patek rááltak, a többiek által életveszélyesnek minősített tervre s hármasan elindultunk. Azonban uti tarsaim, amint a vihar teljes rémségét érezték, elkezdtek habozni. Egyedül magam maradtam. A szél ruháimat majd letépte s kavicszerű esipősséggel vagdosta arcomba a teleskai halmok jeges hókásáját. Utí tarsaim életve-szélyesnek találván a vihart, vissza fordultak. Így aztán egyedül tettem meg a hat kilométer utat, iránybiztonság és helyismeret nélkül. A vonaton maradtakért aztán kora reggel Bajmokról szánokat küldöttünk. Egyik rész-tek pénteken reggel be is érkezett oda; a többiek visszamentek Szabadkára. Így aztán a esütörtökön reg-

geli 8 óra ide érkezendett vonat pénteken éjfélok-erkezett Zomborba. Tekintve, hogy a városban alig sejt-tették, mi okozhatta hősés hibában eme ritka nagy főnakadást, a látottak után a következőkben adhatok fölvilágosítást. Az előbbi nagy havazások alkalmával mutatkozott hőtömeget meredek fal alakjában, a sinek két oldalára halmozták föl. Az északkeleti szél, mely a teleskai dombok hó szönyeget felkavarva, veszedel-mes derékszőg alatt sodorta a fagyos hókását a sinek felé, az érintett két fal által képezett irt mindenütt betöltötte, ahol a sinek a terebbe belemélyednek. Így aztán a vaspálya útja áthidalhatlanul befőtmetett, dacára, hogy egész esütörtökön délelőtt verőfényes nap világit-tott. Megjegyezhető még itt, hogy ez a közlekedési aka-dály ezután is ismétlődni fog, ha a pálya két oldalát minél előbb be nem fásítják.

Bohócestély. Farsang utolsó napján az apa-tini dalárda, saját javára egy sikerült és jövedelmező, táncal egybekötött bohócestélyt rendezett. A tartalmas műsor humorisztikus dalait, elbeszéléseit, valamint szavalmányait a közreműködők a jelen volt nagyszámú kö-zönség színetlen, tapsot feléő kacaja mellett mesteriesen adták elő. A karénekek kifogástalan elénekléséért az öreg „Alteimester”, Inglicshoffer karmestert illeti a fő érdem. Coupletok előadásával Oppenländer, Becker és Berl tanító urak arattak tapsot. Káspár, aranyműves, egy művészi esen előadott, kifiző komikus jelenettel leg-inkább megnevetette a közönséget. Programmon kivülileg Lincz tanító, egy szakszínesz képességgel egy alkalmoszerű magyar versnek kellemesen esengő hangon, zamatos magyarsággal való elszavalásával nem csak az élvágyat, hanem a magyar érzület is kielégítette. A tánc egy, a következő napra tervezett, sokat ígérkező táncos halpaprikás miatt csak röviddel éjfélt utánig tartott.

Halpaprikás. Az apatini koresolozó-egylet az Andres-féle vendéglő szép termeiben egy minden vára-kozást felülmúló szép „halpaprikás” táncmulatságot rendezett. A 200 személyből álló előkelőbb férfi- és hölgy-közönség felét idegenek képezték. Az estély fényét emelte az alispán ur és nagytisztelött nejének jelenléte. A vendéglősnek becsületére és a társaság egészségére való jó vacsorát, dr. Weidmann egy az alispán és nagyra-beesült nejére mondott humoros, de melegen átértett fölköszöntővel fűszerezte. Valamint a tánc, egy a kvaterka is jó kedv mellett, kitarással reggeli 6 óráig folyt.

Pótlás. A zombori dalárda Szilveszter-estélyéről és farsangi dalestélyéről szóló tudósításainkból a jelen-voltak nevei közül Tessényi Vilma és Flóra kisasszo-nyokéi sajnálatunkra kimaradtak. Nehogy ebben a két-szeri mulatságban bárki is célzatosságot véljen, azt an-nál nagyobb készséggel pótoljuk, mivel a kedves Tessényi nővérek dalárdánknak legbuzgóbb tagjai közé tartoznak.

Adán a farsang utolsó napjaiban egy 16—20 tagból álló bohóca öltözött társaság járta be az előkelő házakat. Mondhatni, hogy megjelenésük mindent nagy derűtséget okozott. Csak az a kérdés, hogy a tréfa si-kerén nevettek-e, vagy azokon, a kik magukat ilyen fajankokká tenni engedték.

Szöntáról írják: Községi képviselőtestületünk februári közgyűlésében elhatározta, miszerint Pletikoszich Sándor kanonok-plébánosnak párberváltság fejében ezen-től 2000 firtot fog a község évenként fizetni. Persze ezen képviselőtestületi határozat meg nem bír a dectiói erejé-vel s inkább csak előleges nyilatkozatnak tekinthető, mert a szabályszerű kontraktus esakis az egyházi főha-tóságnak beleegyezésével leszen megkötendő. Reméljük, hogy az egyházi főhatóság jóváhagyólag fogja tudomásul venni a tervbe vett kiegyezést, mely által meg leszen oldva egy fölötte nehéz községi kérdés, mely a lelkész-nek jó viszonyát liveivel szemben hathatósan meg fogja szilárdítani, a mely pénzbeli kiegyezést különben is ki-rályi dekretumok közel száz éve sürgetik. Ezen tekin-tetért Szönta böres lelkipásztorja szívesen ráállott a 2000 firtos szerződésre. Adja Isten, hogy nagyon sokáig él-vezze a páratlanul kedves ősz lelkipásztor az új kontraktust.

Gyilkosság Kulpinban. Folyó hó 9-én dél-után Strba Őrse, szül. Melich, 33 éves özevgy, négy gyermek anyja, iszonyuan elverte anyósát a 62 éves Strba Miskánét. Este pedig újra elővette a sulykot és azzal verdeste anyósa fejét. A fej három helyén fröcs-cesent ki az agyvelő s a szegény öreg asszony, még az éjjel iszonyú kínok között halt meg. Az elfogatott gyil-kos özevgy a község házáján bevallá iszonyu tettét; azonban másnap a boncolásnál a vizsgáló bíró előtt ezt makacsul tagadta. — A gyilkosság oka az, hogy anyósa szemére veté gyalázatos erköbstenen életét.

Bulkeszen még soha sem volt jelmecz, vagy pláne álarcosbál. A jelmecz már jóval előtte volt a Bácskában jelezve s azt mondhatjuk, ha ellene működ-tek is, pompásan sikerült. A jelmecz közt voltak kép-velve: csikósok, lengyel nemesek, török, görög, china, francia, továbbá pubi, harlequin, bohócok, cigány, pan-dur stb. Másnap reggel 7 órakor muzsikával bevonultak jelmeczruhájukban s szép menetet képezve összejárták az utcákat. A nép az utcára futott s nem birt eléggé csudalkozni ezen előttök új emberi alakokon. Igen szá-mosan jelentek meg Bulkeszről és a vidékről. Ott voltak: Ferenczy István, Ritz János, Móhrik Henrik, Uthry Jó-zsef, Rapp Jakab Petrováeről; Spiller Lörine, Spiller Ferenc, Jankovics Irma urhölgy Ujvidekről; Hang Já-nos nejjével Kulpinról; továbbá voltak igen sokan még Bulkeszről: Rapp Jakab a család tulajdonosa kedves nejjével, Neidhofer György családjával, Gothárd Sámuel nejjével, Elicker Bálint és igen sok más.

Kulpinból írják: Folyó hó 8-án este a nagy-vendéglő pazarul feldisített termében bál rendeztetett, melyen nemesak Kulpin intelligenciája volt jelen, de a környékről is sokan. Szombaton, azaz folyó hó 11-én pedig ugyanott gyermekbál rendeztetett az állami iskola és óvoda növendékei számára. Midőn ezek felhagytak a táncal s álmukban folytatták csak tovább, neki látott a helybeli tót és szerb atyafiság s ugyancsak járta reg-gelig a csárdást! Aztán merje még valaki mondani, hogy szerbjeink és tótjaink nem kedvelik a magyar nyelvet, mikor már a magyar táncot is kezdik lejteni!

Hymen. Drobina István budapesti gépész elje-gyette f. hó 16-án Dittrich Józsa kisasszonyt Zomborból.

A zombori kir. törvényeszk általános ügy-forgalmi kimutatása 1887-ik évről: 1886-ik évi hatrálék 5728 szám, 1887-ik évben a polgári, telekönyvi, bün-tető, fegyelmi és elnöki iktatóba érkezett 28432 szám

s így elintézésre várt összesen 34160 szám, ebből 1887-ik évben elintéztetett 32323 szám, maradt az év végével elintézetlenül 2837 szám. Ezen általánosan kimutatott headványok az egyes osztályokra következőleg oszlanak fel: Polgári: múlt évi hátralék 613, 1887. évben érkezett 8131, elintézésre várt tehát 8744 szám, ebből elintéztetett 8276, maradt az év végével hátralék 468 szám. Telekkönyvi: múlt évi hátralék 4579, 1887. évben érkezett 11815 szám, elintézésre várt tehát 16394 szám, ebből elintéztetett 14410, maradt az év végével hátralék 1984 szám. Bűntető: múlt évi hátralék 529, 1887. évben érkezett 6899, elintézésre várt tehát 7428 szám, ebből elintéztetett 7047, maradt az év végével hátralék 381 szám. Fegyelmi: múlt évi hátralék 7, 1887. évben érkezett 18, elintézésre várt tehát 25 szám, ebből elintéztetett 21, maradt az év végével hátralék 4 szám. Elnöki: múlt évről nem maradt hátralék, 1887. évben érkezett 1569 szám s ezek el is intéztettek.

Eljegyzés. Hf. Aradszky Márk m. államvasúti hivatalnok Miskolcon, szabadkai földink, jegyben jár helyben Vukomirovics Zsófia kisasszonnyal, Vukomirovics Milován és kir. százados kedves leányával.

Választás. Szabadkán Muesi György városi főszámvévót a szabadkai kereskedelmi és iparkamara vezetőlként választotta meg.

Felülhízetés. A csantavéri olvasókör könyvtára javára rendezett bál alkalmával főtisztelendő Pánchits Jakab plébános és olvasóköri elnök utólag 2 frtot felülhízett.

Hymen. Roheim Károly, helybeli nagybirtokos hájas és kedves leányát, Friderika kisasszonyt, eljegyezte Stein Zsigó.

Hangverseny. Szabadkán a kereskedő ifjak tarsulata e hó 11-én igen sikerült hangversenyt rendezett Pauli Rikhard, Jászay Mari, Vaszilievits Adél, Szigeti Irma, Völgyi Kornélia, Szabados Béla és Gaál Ferenc közreműködésével.

Gyászír. A szabadkai főgymnasium tanárkara mely szomorúsággal jelenti szeretett kartársának Sloziarik János, főgymnasiumi rendes tanárnak f. évi február 17-én, életének 39., tanárságának 17. évében történt gyászos elhunytát. Béke lengjen hamvai fölött!

Új egylet van alakulóban. Vasárnap délután az elhíltot ipartestületi ülés után az iparosok a Szabados-féle vendéglőbe mentek, ahol Horváth Dező, mint az Országos Kereskedelmi Szövetkezet kiküldötte, itt aláírásokat szedett ama szövetkezet részére, igérvén, hogy ha 150 tag által képviselt 300 részvény jegyeztek, akkor helyben áruaktárt nyitnak, melyből az iparosok olesón kaphatnak „házi és mezőgazdasági szereket”, nevezetesen a „specerei” minden ártját, továbbá vasat és bört. Az egész tehát semmi más, mint egy új szövetkezet, mely célul tűzi ki, hogy a közvetítő kereskedőre eddig esett hasznót a saját tagjai zsebébe juttassa. Tehát konzumegylet, kibővítvé bizományi, esetleg a főbb nyers iparcikkekre szóló bört- és vas-üzlettel. Ilyen „országos” egylet minden évben keletkezik és bukik vagy fiz: hogy ennek mi lesz a sorsa, nem tudhatjuk. Csak az a különös, hogy élén csupa ismeretlen nagyságok állanak, akik lehetnek ugyan becsületes emberek, de jogot arra nem szereztek semmivel, hogy a vidéki közönség bizalommal legyen köteles irántuk viselkedni. Részünkről helyesebbnek találnók, ha városunk iparosai maguk alkotnának ilyen fogyasztási egyletet; legalább akkor amit befizetnének, azt tetszésük szerint elhasználhatnák; így azonban kiadják a pénzt Budapestre és senki se tudja megnyugtati őket, hogy tulajdonképpen kibev, vagy miben van a kezesség az iránt, hogy az ígéretek bevaltatni fognak. Jövöre tájékozásul bővebben fogunk szólni arról, hogyan képzeljük mi a zombori iparosok fogyasztási szövetkezetét.

Beszéda. A szabadkai szerb nő-egylet folyó hó 14-én a „Pest-város”-hoz címzett vendéglőben sikerült hangversenyt (beszedát) rendezett, melyen Hadzsics Antal, hírneves szerb író a jótékony nőegyletek feladatáról tartott igen érdekes felolvasást. Közreműködtek még Tollinger Róbert, Gaál Ferenc, Konyovits Danica és Gyurgyevits Danica. A hangversenyt hajnalig tartó tánc követte.

Amerika — Kulán. A Kulán megjelenő „Bácskai Hírlap” a következő jutalmakat helyezi kilátásba előfizetőinek: Minden egész éves előfizetőnk: 1 ezüst veretű mütajték pipát, vagy ennek megfelelő értékű tájték szivarszipkát, 1 tréfás szivartárcát és egy pompás gyufatartót kap jutalmul. Minden fél éves előfizetőnknek egy gyönyörű nikkell tollkésceskét juttatunk jutalmul. Minden egész éves előfizetőnknek még azon kedvezményt is megadjuk, hogy a felsorolt tárgyak helyett csak 3 frtnyi utánfizetés mellett egy pontosan járó nikkell-ébresztő órát kérhetnek, melynek gyári ára darabonként 6 frt és amelynek pontos járásáért 1 évi jótállást vállalunk. Az ébresztő óra helyett 3 frt 30 kr ráfizetés mellett egy valódi ezüst henger-zsebórát is adunk, melynek pontos járásáért szintén jótállunk. Gyári árának 7 frt. Ezen reklámhoz az észrevételt mindenki maga is megteheti.

Vármegyei közgyűlés.

4124. szám. Bács-Bodrogh vármegye alispánjától. alisp. 1888.

Több sürgős jellegű ügynek elintézése rendkívüli törvényhatósági közgyűlésnek megtartását tévén szükségessé és ennek határidejéül ömeltősága a főispán ur által f. évi február hó 28-ik napja tüzetvén ki, van szerencsém a törvényhatósági bizottság tagjait arról értesíteni, hogy a jelzett rendkívüli közgyűlés folyó évi február hó 28-án d. e. 9 órakor a megyei székház nagytermében fog megtartatni és hogy azon a következő tárgyak fognak tárgyalatni:

1. Belügyminiszteri intézkény Szabadka város részéről támasztott azon kérelem tárgyában, hogy vármegyének hatóságához tartozó Sándor község Szabadka szab. kir. város területéhez visszakebeleztessek.

2. Földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszteri intézkény a kijelölt marhabajtó-utak jóváhagyása tárgyában.

3. Honvédelmi miniszteri intézkény a es. és kir. 4-ik huszárezred négy százada és altisztképző iskolája részére az 1888-ik évre kijelölendő állomáshelyek iránt.

4. Közmunka- és közlekedésügyi miniszteri intéz-

vény a szabadka-ó-bece-zenta-horgosi helyi érdekű vasúthoz a megye közönsége által az utépítési alapról alap-részvényekre felajánlott összeg jóváhagyása tárgyában.

5. Nógrád vármegye közönségének átirata a vásárok túlságos számának korlátozása, a jelentéktelen vásárok megszüntetése és azoknak a vármegye kiválóbb helyeire való összpontosítása iránt a földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszteriumhoz intézett felterjesztés pártolása tárgyában.

6. Sándor Béla főispán urnak átirata, melyben értesíti a vármegye közönségét, hogy Hubai Mór nyugdíjaztatása folytán megüritült alszámvevői állásra Paulovits Izidort nevezte ki.

7. Ugyanannak átirata, mellyel a folyó évi január hó 27-én tartott számonkérőszék jegyzőkönyvét hiteles másolatban átteszi.

8. Schmausz Endre alispán ur jelentése a titeli és zsabylai járásek községi tulajdont képező rétföldek kezelésére hivatott bizottságnal leközönség folytán megüritült titkári állás betöltése iránt tett intézkedéséről.

9. Schmausz Endre alispán ur jelentése az éves eselések felmondási és szegedési idejének megállapítása tárgyában alkotandó szabályrendelet.

10. Alispáni jelentés a választott bizottsági tagoknak kiigazított névjegyzéke tárgyában.

11. A kaloesai érseki hatóság, ugy Appel Ede zentai róm. kath. plébános felfolyamodása a Zenta város képviselőtestületének a párbér-váltás tárgyában hozott határozata ellen.

12. Welker György és társai eservenikai lakosok felfolyamodása a Cservenkán 1887. évi december hó 16. napján megejtett községi tisztújítás megsemmisítése iránt.

13. Ekkert Gyula és társai petrovozzellói lakosok felfolyamodása Petrovozzellón 1887. évi december hó 19-én megejtett községi tisztújítás megsemmisítése iránt.

14. Horváth Lukács (bögre) ó-becei lakos és társai felfolyamodása, Ó-Becsen 1887. évi december hó 23-án megejtett községi tisztújítás megsemmisítése iránt.

15. Zagoricza Lázár és társai petrovozzellói lakosok felfolyamodása, mely szerint az 1887. évi dec. 19-én megtartott községi tisztújítás alkalmával Fischer Mórnak községi irnokká történt megválasztását megsemmisíteni kérik.

16. Dukai István és társai ó-kanizsai lakosok felfolyamodása az 1887. évi december 16-án Ó-Kanizsán megtartott általános tisztújítás alkalmával megejtett községi közgyám választás megsemmisítése iránt.

17. Sinkovits Péter és társai csantavéri lakosok felfolyamodása az 1887. évi december 10-én megejtett községi tisztújítás megsemmisítése iránt.

18. Maximovits Anta csuroghi halászlai hasznobérlő 552 frtnyi halászlai hasznobérlő részének elengedése iránt, a titeli és zsabylai járásek községi tulajdont képező rétföldek kezelésére hivatott bizottság 8./887. számú határozatának jóváhagyása.

19. Ó-Palánka község által a napszámásokra kivetendő községi adó tekintetében alkotott szabályrendelet.

20. Bikity, Szántova, Béregh, Gara, Rigyica, Baracska, Csataalja, Csávoly, Bálmonostor, Vaskút, Felső-Szt-Iván, Pivnic, Ó-Moróvia, Ó-Kér, Filipova, Kiszács, Begecs, Goszpodince, Ó-Kanizsa és Kovil-Szt-Iván községeknél az előjárásig, segéd-, kezelő- és szolgazemélyzet fizetéséről és napidíjáról alkotott szabályrendeletei.

21. Bikity, Szántova, Béregh, Gara, Rigyica, Baracska, Csataalja, Csávoly, Bálmonostor, Vaskút, Felső-Szt-Iván, Obrovác, Kis-Hegy, Pivnic, Titel, Uj-Futak, Gardipovec, Filipova, Piros, Pacsér, Csantavér, Bajsa, Bulkesz, Ó-Palánka, Turia, Ó-Kanizsa és Martonos községeknél a községi személyzet létszámáról és azok teendőiről alkotott szabályrendelete.

22. Ó-Sztapár, Bikity, Német-Palánka, Kovil-Szt-Iván, Goszpodince és Ó-Kanizsa községeknél a képviselőtestület közgyűléseinek ügyrendjéről alkotott szabályrendelete.

23. Hegyes, Ó-Kér és Filipova község szabályrendelete a közgyűlések száma és idejéről.

24. Matkovics Lajos Zenta járási főszolgabíró jelentése, mellyel Milovanovits Jócó és társainak a Moholy községi képviselőtestület által f. é. január hó 3-án 3. sz. a. a járásoztási ügyben felmerült ügyvédi munkadíjak tárgyában hozott határozat elleni felebbezését be-terjeszti.

25. A megyei közíg. számvevőségnek jelentése a Boldog Bálint volt Pacsér községi számadó részére kiállítandó törles tárgyában.

26. Bozsoki Sándor és társai petrovozzellói lakosok felfolyamodása Petrovozzelló község képviselőtestületének a díló-út tárgyában hozott határozata ellen.

27. Titel község képviselőtestületének határozata a titeli vásárvám-szedési jognak a kincstári uradalomtól való megváltása tárgyában.

28. Marsch Károly apatini lakos felfolyamodása a képviselőtestületnek a korcsmáltatás tárgyában hozott határozata ellen.

29. Az ó-becei r. kath. tanítók, ugy g. kel. tanítók és kántor felfolyamodása az Ó-Becse község képviselő testülete által az urbéri rendezés folytán, nekik kihatandó legelő illetmény tárgyában.

30. A szent-tamási tanítók felebbezése, a legelő föld illetmény kiszolgáltatása tárgyában hozott községi határozat ellen.

31. Stefanovits Mihály és társai ó-keéri lakosok felebbezése az ó-keéri állatorvos választás ellen.

32. Zenta város képviselőtestületének határozata egy 3-ik körorvosi állás rendszeresítése iránt.

33. Csurogh község képviselőtestületének határozata az országos és heti vásár jognak a kincstártól leendő megvételé iránt.

34. Ó-Sztapár község képviselőtestületének határozata, melynél fogva Sztankovits Lázár bérlő szerződését felbontja.

35. Hegyes község képviselőtestületének az irnok fizetése iránt hozott határozata.

36. Piros község képviselőtestületének határozata, az ottani esatornái hid feljáró kiszélesítése céljából szükséges földterület megvételé tárgyában.

37. Dautova község képviselőtestületének határozata, az irnok fizetésének megállapítása iránt.

38. Topolya község képviselőtestületének iskola építés céljából egy háznak megvételét kimondó határozata.

39. Moholy község képviselőtestületének, az 5-ik szállási iskola felépítése tárgyában hozott határozata.

40. Béregh község képviselőtestületének, a plébános fizetése tárgyában hozott határozata.

41. Temerin község képviselőtestületének határozata a segédjegyző fizetésének felemelése iránt.

42. Filipova község képviselőtestületének egy tanítói állás rendszeresítése és fizetésének megállapítása tárgyában hozott határozata.

43. Zagoricza Lázár és társai, Bálizs Illés és Poppovits Sándor petrovozzellói lakosok felebbezése, Petrovozzelló község képviselőtestületének a II. jegyző állás megszüntetést kimondó határozata ellen.

44. Gáll Illés és társai petrovozzellói lakosok felebbezése, Petrovozzelló község képviselőtestületének a halászlai bérlőnek a bérösszegből 500 frtnak elengedését kimondó határozata ellen.

45. Veber György és társai kolluthi lakosok felebbezése Kolluth község képviselőtestületének az ottani urbéreszek tulajdonát képező legelőföldek bérbeadását kimondó határozata ellen.

46. Mihályi János és társai petrovozzellói lakosok felebbezése Petrovozzelló község képviselőtestületének a tanítói lakások kimeszeltetését megtagadó határozata ellen.

47. Német Antal és társai moholyi lakosok felebbezése Moholy község képviselőtestületének az általuk kért segély megtagadását kimondó határozat ellen.

48. Ó-Becse község képviselőtestületének határozata Fodor Ferencnek megszavazott segélyösszeg tárgyában.

49. Ó-Becse község képviselőtestületének határozata Fazekas Lajos részére megszavazott segélyösszeg tárgyában.

50. Kovil-Szt-Iván község képviselőtestületének Antity Nityának eladott házhelyre vonatkozó határozata.

51. Káty község képviselőtestületének Beszermenszky Gyukának ajándékozott házhelyre vonatkozó határozata.

52. Káty község képviselőtestületének Sztzejsity Gyukának ajándékozott házhelyre vonatkozó határozata.

53. Nádaly község képviselőtestületének az ottani gör. kel. és evangélikus hitközség részére adományozandó földterület tárgyában hozott határozata.

54. Káty község képviselőtestületének Gávrilov Péter részére adandó házhely iránt hozott határozata.

55. Kozárov Száva felebbezése Tisza-Földvár község képviselőtestületének a felelős örök felfogadását kimondó határozata ellen.

56. Bierman Lajos felebbezése Kovil-Szt-Iván község képviselőtestületének a felelős örök felfogadását kimondó határozata ellen.

57. Petrovits Péter pacseri lakos felebbezése Pacsér község képviselőtestületének azon határozata ellen, mellyel őt az őri szolgálat alól felmenti.

58. Prigl-Szt-Iván községének az ottani felelős örökkel kötött szerződése.

59. Pivnic községének az ottani felelős örökkel kötött szerződése.

60. Béregh községének az ottani felelős örökkel kötött szerződése.

61. Piros községének az ottani felelős örökkel kötött szerződése.

62. Temerin községének az ottani felelős örökkel kötött szerződése.

63. Veprovác községének az ottani felelős örökkel kötött szerződése.

64. Szeghegy községének az ottani felelős örökkel kötött szerződése.

65. Torzsa községének az ottani felelős örökkel kötött szerződése.

66. Kolluth községének az ottani felelős örökkel kötött szerződése.

67. Bács községének az ottani felelős örökkel kötött szerződése.

68. Lality községének az ottani felelős örökkel kötött szerződése.

69. Parabuty községének az ottani felelős örökkel kötött szerződése.

70. Rácmilitics községének az ottani felelős örökkel kötött szerződése.

71. Ada község képviselőtestületének az ottani távirat- és pósthivatalnak kincstári kezelés alatt való meghagyása tárgyában hozott határozata.

72. Vaskút község képviselőtestületének a községi jegyző részére megszavazott útiátalány iránt hozott határozata.

73. Moholy község képviselőtestületének határozata az ottani kompérlőnek a bérösszeg egy részének elengedése iránt hozott határozata.

74. Bulkesz község képviselőtestületének 11,000 frtnyi kölcsön felvétele tárgyában hozott határozata.

75. Bulkesz község képviselőtestületének az orvosi fizetés felemelése iránt hozott határozata.

76. Bedzán község képviselőtestületének 20,000 frtos kölcsön felvétele iránt hozott határozata.

77. Goszpodince község képviselőtestületének határozata az ottani póstamesternek megszavazott segélye iránt.

78. Zenta város tanácsának kérvénye a vármegyei tisztviselők nyugdíjalpájához évi 1% járulék lejjebb szállítása iránt.

79. Berényi Hugó volt petrovozzellói jegyző özevgyének kérvénye nyugdíjaztatása iránt.

80. Bene József matheovicsi tanító foylamodása néhai Bene Antal volt hegyesi jegyző Tamás nevű árva tartási költségeinek a község jegyzői nyugdíjalpából leendő kiadása tárgyában.

81. Hrubiany Illés hódásági járási irnok kérvénye, segélyben való részesítése iránt.

82. Jadszko Ede kérvénye segélyben való részesítése iránt.

83. Bácsujfalu község kérvénye behajthatlan 429 frt 48 kr közmunkaváltásdíj leírásba hozatala iránt.

84. Kovil-Szt-Iván község kérvénye behajthatlan 29 frt 60 kr közmunkaváltásdíj leírásba hozatala iránt.

85. Goszpodince község kérvénye behajthatlan 923 frt 84 kr közmunkaváltásdíj leírásba hozatala iránt.

86. Bajsa község kérvénye behajthatlan 18 frt 80 kr közmunkaváltásdíj leírásba hozatala iránt.

87. Turia község kérvénye behajthatlan 61 frt 30 kr közmunkaváltásdíj leírása tárgyában.

88. Szántova, Uj-Soóvé, Kunbaja, Plávna, Obrovác, Káty, Déronya, Tovarisoa, Lok, Ó-Becse, Gróf Chottek, Titel, Kovil-Sz-Iván, Vilová, Goszpodince, Matheovics, Ó-Kér, Temerin, Gyurgyevó községek 1881—1886. évi különféle közpénztári számadásai, illetőleg 1888-ik évi költségvetései.

Kelt Zomborban, 1888. évi február hó 20-án.

Schmausz Endre s. k., alispán.

A zentai hitelszövetkezet február 12-iki közgyűlése.

Ha valaki a kikürtölendő közgyűlési eredményből azt következtetné, hogy ezáltal a közönség nagy része teljesen meg lett nyugtatva, az alaposan csalódnék.

Már azon eljárás is, hogy egy szűk kis szobába hívták össze a közönséget, mely legalább 200—300 főre volt tehető, elítéli az igazgatót tapintatlanságáért, de elérte azt a célját, hogy hitsorsosai s néhány barátja elfoglalták a jó helyet, a megnyugtatóra várakozó nagyszámú részvényes pedig, mely nem zúgott vakon bizalmat, künnszorult s szavazáskor jogait érvényesíteni nem tudta. Ily módon keletkezett a nagy többség, mely az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentését tudomásul vette.

Belyánszky György vádjait mosolylyal, gúnynyal fogadták, de megcáfolni nem tudták, nem akarták. Az elvesztettnek jelzett összegre nem volt meg a nyugalmat előidéző válasz; nem hozakodott elő az igazgató a könyvekkel, hanem elsápadt s talán ebben kapta meg Belyánszky a feleletet, ha ugyan nagy igazgatóságában azt észre vette.

Máskülönben e közgyűlésnek érdekesebb mozzanata nem volt. Nem tudott előidézni megnyugtató Fischer Mihály nyilatkozata sem, mert hiszen akkor az az óriási többség nem határozta volna el, hogy felmondja pénzt!

Némileg csillapította a kedélyeket Szobonya Bertalan felszólalása, mely nem a történetek iránti vak bizalomnak, hanem inkább az aggálynak volt kifejezése, indítványozván, hogy jövőben a tisztviselőknek az intézeti pénzzel manipulációkat létesíteni meg ne engedtesék. Elég szomorú dolog, hogy ezt az ajtot be nem esukták az alapszabályok készítésekor, most talán nem volna megingatva a bizalom az intézet tisztviselői iránt, mert azon vádakat, melyeket B. Gy. tett, nem cáfolta meg még a felügyelő bizottság sem, miután nem mondta azt, hogy a hamarjában helyrehozott biztosítéki kötvények, értékpapírok mint zálogtárgyak a kölesön jogtalan felvételekor kellőleg el lettek számolva, könyvelve.

Nem kelthetett bizalmat a felügyelő bizottság azon nyilatkozata sem, hogy ő rendszerben talált mindent, miután alig tartott két gyűlést az egész év alatt; sőt hogy a felületesség annál szembeötlőbb legyen, a közgyűlést megelőző felügy. ülés jegyzőkönyvének felvételi napja sincs kitüntetve; így nem esoda, ha a közönség azt mondja, hogy könnyelműen készült ez is, mint a többi.

Végeredményül tehát konstatálhatjuk, hogy a közönség nem lett megnyugtata, sőt felmondási jogával élni fog; a bizalom elfordult az intézettől, mert hogy visszaélés történt, az tagadhatatlan; az erkölcsi veszteség tehát egyesült az anyagiával, mert bizony most nem fogja senki rávenni azt a kisiparost vagy szegény embert, hogy megtagarított filléreit rakja a zentai hitelszövetkezetbe, ott ő előtte az intézetnek el van játszva a tekintélye, és méltán, mert ha az igazgató reálsan gondolkodik, ő meg nem engedhetne volna sem magának, sem a pénztárnoknak, hogy az intézet pénzéhez hozzányúljon, de ezt eltévessztették szemük elől, most már igyák meg munkájuk keserű levét!

Nagyon jól esett hallani Matkovits főszolgabíró azon nyilatkozatát, hogy ő jótáll a betevő szegény emberek filléréért, csak legyenek nyugodtak.

Kívánjuk, hogy ne jöjjen el az idő, midőn szavát be kellend váltani. Sz—n.

O-Becse, 1888. február 17.

(Szulik József prépost-plébános szerencsés hazaérkezése. Szenttamási állapotok. Tüzlőtől-bál.)

Az erény előbb-utóbb diadalra jut. Fényesen igazolta ezt folyó hó 13-ik napja, amikor őszintén tisztelt, szívből szeretett prépost-plébánosunk, Szulik József, római zárándokútja közben történt meglülés miatt hónapokon keresztül tartó súlyos betegségéből felépülve, haza hozzánk megérkezett. A délutáni órákban szánok beláthatatlan sora, lovasok, gyalogosok a török-becei úton végig haladtak, a kedves, rég nem látott lelki atyát, jeles községi polgárt és őszinte jó barátot a török-becei Tisza-átjárónál fogadandók.

Ha visszaillesztünk az országgyűlési képviselő-választási mozgalmas időkre, amikor rég nem látott jó barátunk a választási elnöki tisztet viselte, jól esik lelkünknek a legközelebbi fogadtatás. Ugyanis akkor a fellevezett tömeg kigyót-bekát kiáltott reá azért, hogy mint választási elnök tiszta lelkiismerete, meggyőződése szerint járt el, sőt annyira ment a rosszlelkűség, hogy mikor megbetegedésének megdöbbentő híre hozzánk érkezett, azt fogták rá, hogy nem betegség az, hanem politikai okokból történt letartóztatás. No de hála Istennek! elnémultak a rossz nyelvek, látva azt az igazi örömet, melyet szerencsés felgyógyulása fölött éreztünk és láttuk, hogy a higgadt elemek mily őszinte örömmel fogadják rég nem látott, súlyos szenvedéseken keresztül ment igazi jó barátjukat. Hozta Isten vissza hozzánk és kárpótolja igazi örömiünk, részvétünk és azon szívbéli óhajunk, hogy még igen soká boldogan éljen a haza, az egyház, a község és jó barátai dicsősége, java és örömére!

Szenttamáson rég nem voltam, de vajha ne is hal-lana róla az ember, mert csakugyan elkedvetlenedik, ha a sok össze-visszaságról értesül, mik e községben történnek.

Az új bíró, különben intelligens ember s csak 400 láné földeskének ura, azt hiszi, hogy ha ő e kis földeskének jövedelme és bírói fizetéséből szegényesen megél, akkor az alárendelt szegődvényesek is éljenek meg abból a fizetésből, melyet ő felére redukálni méltóztatott.

A világon talán nem találni oly szolgálatra kész községi eselődéket, mint Szenttamáson; oly pontos, szorgalmas rendőroket, mint Szenttamáson. Ott látni őket mindig a község háza folyosóján és nem bujnak be a eselődészába filkőzni, mint az más községekben szokás. Akármilyen tisztességesen öltözött úri ember lép be a folyosóra, sorba állnak, szalutálnak és várják a parancsot éjjel-nappal egyformán. S mi a jutalmuk ezért? az, hogy eddig a lehető legszegényesebben lévén díjazva, az új bíró ur takarékosági szempontból fizetésüket tetemesen leszállítja. Mit szóljak a katonailag szervezett rendőrök-ről, a kik egyformán vannak szolgálásban éjjel és nappal, gyakran életüket is kockáztatván, sőt a határon kívül is kötelességök erélyes főnökük rendeletére a nap

vagy éj bármelyik órájában cirkálni, nyomozni. Válogatott helyeket a legméltóbban betöltő egyének, némelyikök, csak hogy a javából valók legyenek, messze, idegen tájakról költöztek ide családjokkal együtt. Es mi történt? ezek javadalmazása is redukáltatott, sőt az eddig nélkülözhetetlen volt 2 lovas rendőr állás be is szüntettetett, mindezek takarékosági szempontból. Tisztelt bíró és képviselő urak! helyes, szép ez a takarékoság, de ne legyen olyan természetű, a mi többet árt mint használ. Az ilyenekben nem szabad takarékoskodni, mert a polgárok vagyon-, testi- és életbiztonsága nagyobb kincs annál a pár forintnál, a mit az örkődő közegek javadalmazásából levonunk, s az ily rosszul értelmezett takarékoság előbb-utóbb megtermi gyümölcsét, ebben azonban nem lesz köszönet és a bíró és képviselő urak lesznek az elsők, kik elmondják, hogy de kár volt azt eszelekednünk. Még van idő, bíró ur uralkodásának még csak elején van, van tehát még elég idő, a hibát helyre hozni s a szegény, keservesen sujtott népet ismét megnyugtanni.

Ez az egyik takarékoság, a mi bizony lelkiismeretbeli dolog és igen megfontolandó. A másik, ez már nevétség. Ugyanis megérjük még, hogy este a község háza szobáim keresztül menvén, az íróasztalon reték, kalapbokat pillantunk meg, beljök dugott egy-egy szál gyertyával, a bíró ur asztalán talán megkülönböztetésül egy burgundi répat, csupa takarékoságból. Hja takarékoskodni kell, gyertyatartóra nem jut. A ciroksepröket jól el kell zárni, mert amint ez láthatóvá lesz, azonnal elpusztítatik s tollszárrá alakítatik át.

Hja! tollszárra nem jut, takarékoskodni kell! Ha valakinek toll kell, az a felelet: szerezzon magának, nem jut erre sem.

Hát nagyon szép ez a bíró urtól, hogy a község javát annyira szíven hordja és takarékoskodik, de ne menjen ez a takarékoság túlságba. Mondok egy könyvnyű expedienst. Bíró urnak van 400 láné földje, adja át bírói fizetését és netáni mellékjövödelmeit a község javára és segítve lesz a bajon. Ezzel azt is nyeri, hogy nem kell havonként bélyeges nyugtát kiállítania, a község java pedig sokat nyer vele.

Az ó-becei tüzlőtől-bál f. hó 5-én szokás szerint szépen sikerült. Tiszta jövedelem 32 frt 9 kr. A négyest 80 pár táncolta. Igazi kedélyes, vig hangulat uralkodott általában s így a társulat anyagi hasznot nyert, a közönség pedig egy élvezetes éjjelt töltött. Felülfizettek: Gombos Béla főszolgabíró 4 frt, Popovits Vazul országyűlési képviselőnk 1 frt 50 kr, Petkovics György főparancsnok 50 kr, Zavisits István parancsnok 80 kr, Schmittbauer Miksa, Zsvikovits Mita Axin, ifj. Volf N., Schtolez Ferenc, Tesits Jenő, Altmann János, Missurai István 50—50 kr, Vass csendőrorvezető 40 kr, Marikovic Péter 20 kr, Anhalt János 10 kr, összesen 11 frt. Őszinte köszönet e nemeslelkű uraknak. R. l.

Ualamikor . . . .

Valamikor — nem oly régen —
Kisasszonyunk hívtak téged,
Valamikor messze földre
Híres volt a te szépséged.

Valamikor szentil hitted,
Hogy ő soha meg nem csallhat:
És egy szóért ajakáról
Mindenedet odaadtad . . .

S lett belőled hervadt virág,
Heverő az utcaszélén,
Messze kerül, ki azelőtt
Bókolgatott olyan szépen!

S valamikor, ha megvetik
Az utolsó, hideg ágyat:
Nem lesz többé senki, senki
A ki könyűt ejt utánad.

Óbecsei.

Naptár. Február.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
21 Kedd	Orsola	Etelka	9 Nicetas
22 Szer.	Kantor	† Úsz. Péter	10 Karalamp
23 Csüt.	Romana	Lázár	11 Vazul
24 Pént.	Szökőnap	Szökőnap	12 Meletius

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

NYILTTÉR.)*

Köszönet nyilvánítás.

Elmulasztatlan kötelességemnek tudom ez uton is hálás köszönetemnek adni kifejezést azon buzgó fáradságtalan szorgalomért, melyet tekintetes Herzl doktor ur, Ada városi orvos, szeretett gyermekem veszélyes betegsége alatt kifejtett. Valóban Ada város kiváló szakférfi, ügybuzgó lelkiismeretes orvost bir benne. Örökös hála-áll tartom emlékemben, hogy kedves fiam birását Isten után neki köszönhetem.

Ada, 1888. február 18.

Horváth Emil.

*) Az e rovatban közlöttéért nem vállal felelősséget a szerk.

Zombor, 1888. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

HIRDETÉSEK.

Eladó cséplőgép.

Egy alig 5 év óta használatban s teljesen jó karban levő

6 ló-erejű cséplőgép

(Hornspisch-féle gyártmány)

összes szerelvényeivel együtt 1800 forinton szabadkézből eladó.

Bővebb felvilágosítással a tulajdonos szolgál

Senz Mátyás

Bács községében.

3—2

Első es. kir. sz. Duna-gőzhajózási társulat.

Alulírott tisztelettel értesíti a Duna-gőzhajózási társulat üzletbarátait, miszerint

liszt és őrlött cikkek

Budapestről további intézkedésig a következő díjtételek mellett szállítanak, és pedig:

Bezdán-, illetve Zomborba 37 kron;
Szivac, Cservenka, Kúla és Verbászra 49 kron 100 kilogrammonként, beleértve minden mellékkiadást.

Ezen díjtételekből az év végével az eredeti feladási vevények bemutatása után a Bezdánig, illetve Zomborig feladott árúk után 10%, a többi állomásokra feladottak után pedig 20% vissztérítés eszközöltetik.

Továbbá a zsákokban szállított gabonane-műek a bezdáni hajóállomástól Budapestre 100 kilogrammonként 35 kr díj mellett eszközöltetik.

A csatorna egyéb állomásairól szállítandó gabonane-műek szállításánál az általános X. díjtétel szerint 5% felemelés és az összes csatornai kiadások számítottatnak.

Bezdán, 1888. évi február hó 16-án.

Tisztelettel

Buda F.

ügynök.

3—2

Hirdetmény.

Alulírott kertészetiében kapható,

1000 db magas és alacsony törzsű rózsafa

száz féle színben; a) 50 kr, 100 drb öreg szín 40 frt; újdonságok a) 1 frt.

Minden válfajban gyümölcsfák, a válfajokért biztosíték nyújtatik a) 40 kr.

Klédicsia 1 és 2 éves, 1000 db egy éves 6 frt., két éves 8 frt.

Ezenkívül mindenféle dísznövény, cserépben lévő virág, nyári palánta és szőnyeg palánta is kapható.

Szíves látogatásért esd:

Schlägl József,

3—1 mű- és kereskedelmi kertész Zomborban.

934. sz.

Bács-Bodrogh vármegye hódásági járás főszolgabírója.

Pályázat.

Kerestetik egy, az adóügy kezelésében, illetve az adó leszámolásában és a kataszteri nyilvántartás kezelésében teljesen szakavatott egyén, 2 frt napidíj mellett.

A működés tartama bizonytalan.

Kérvények alólírt főszolgabíróhoz 14 nap alatt benyújtandók.

Hódásgh, 1888. február 19-én.

Vissy József,

főszolgabíró.

3—1